

**Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze
Ústav bohemistických studií**

POSUDEK VEDOUCÍHO BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení autora	KAMILLA MUKHAMATEZYANOVA
Studijní obor	ČEŠTINA PRO CIZINCE
Název bakalářské práce	BILINGVISMUS V MODERNÍM SVĚTĚ SE ZVLÁŠTNÍM ZAMĚŘENÍM NA JEHO PROJEVY V ČESKÉM PROSTŘEDÍ
Oponent BP	PHDR. ANA ADAMOVIČOVÁ, PH.D.

OBLIGATORNÍ HODNOCENÍ

	vysoké	průměrné	malé	neuspokojivé
Osobní zaujetí tématem	X			
Splnění cíle a zadání BP	úplné	z větší části	částečné	nedostatečné
		X		
Výběr literatury	bez výhrad	vyhovující	neúplný	nedostatečný
			X	
Teoretické zpracování tématu	výborné	průměrné	spíše nízké	neuspokojivé
			X	
Samostatnost a původnost zpracování BP	vysoká	uspokojivá	nesamostatná	kompilát
		X		
Struktura BP	logická	velmi dobrá	méně zdařilá	neuspokojivá
		X		
Jazyková úroveň BP	výborná	velmi dobrá	dobrá	nedostatečná
			X	
Stylová úroveň BP	výborná	velmi dobrá	dobrá	neodpovídající
			X	
Inspirativnost BP	vysoká	uspokojivá	nižší	nepatrná
		X		
Formální stránka BP	výborná	velmi dobrá	dostatečná	nevyhovující
		X		

FAKULTATIVNÍ HODNOCENÍ

Úroveň výzkumu a materiálů; konzultace BP	vysoká	uspokojivá	nižší	žádná
			X	
Praktické zaměření BP	vysoké	přiměřené	nízké	žádné
		X		

Dodatečné poznámky a připomínky vedoucí BP:

Předložená bakalářská práce se věnuje otázce bilingvismu v současném světě se zvláštním zaměřením na jeho projevy v českém prostředí. Klade si za cíl popsat typy bilingvismu a na základě vlastního výzkumu zmapovat klady a úskalí bilingvní výchovy. Závěry práce by měly poskytnout rady a doporučení mladým rodinám při bilingvní výchově.

Práce je členěna do dvou vekých částí – teoretické a empirické a celkově má logickou strukturu. Teoretická část, jakožto východisko pro vlastní výzkum, se skládá ze 3 kapitol: zabývá se vznikem jazyka, základními pojmy a typy bilingvismu, dále vysvětluje rozdíly mezi pojmy bilingvismus a diglosie apod. Autorka správně uvádí, že se v literatuře termín bilingvismus užívá jak v rovině obecné (bilingvní státy), tak zcela konkrétní (přirozená bilingvní výchova v rodině, kde každý z rodičů mluví jiným mateřským jazykem). Dále si autorka všimá rozdílu mezi bilingvní výchovou zahrnující vzdělávání ve dvou jazycích, pro nějž razí termín bilingvismus v širším slova smyslu a bilingvní prostředím v rámci rodiny, pro nějž správně volí termín bilingvismus v užším slova smyslu (2.2., s. 12). Tomuto poslednímu typu bilingvismu je věnována praktická část bakalářské práce.

Za účelem vlastního výzkumu autorka vypracovala dva typy dotazníků: první pro rodiče bilingvního dítěte (vyplňoval vždy jeden z rodičů) obsahující zhruba čtvrtinu uzavřených otázek a 3/4 otevřených (celkem 23). Výzkumu se zúčastnilo 10 kompletních rodin vychovávajících 11 dětí. Druhý dotazník byl určen dospívajícím či dospělým bilingvistům – obsahuje 25 většinou uzavřených otázek, buď dichotomických či výčtových. Byl vyplněn 11 bilingvisty (větší půlku tvoří dospívající děti z již zkoumaných rodin – věkové rozpětí od 8 do 16 let, a zbytek další mladiství bilingvisté – věkové rozpětí od 21 do 25 let). Takto nastaveným výzkumem se autorka snažila dosáhnout komplexního vhledu do problematiky bilingvismu v užším slova smyslu: zatímco první dotazník mapoval jazykovou situaci v bilingvních rodinách a metody výchovy z hlediska rodičů, druhý měl za účel zjistit, jak je bilingvní výchova reflektována samotnými bilingvními osobami.

S výše stanovenými cíli se autorka ve své práci vypořádala celkem obsotojně. Práci však výtýkám především nedůslednost v označení citací v teoretické části (3. kapitola s. 15-22), v níž nalezneme sice zcela banální a často i všeobecně známá tvrzení, ovšem bez uvedení zdroje, a to i tam, kde formulace má přímo citační charakter (např. s. 17: *Někteří vědci tvrdí... některé statistiky ukazují...*). Výklad v podkapitole 3.2 je místy chaotický a stanovená hranice mezi dvěma výše zmíněnými typy bilingvismu (v širším a užším slova smyslu) se místy zcela stírá. V této kapitole se vyskytuje i řada stylizačních chyb (hned v prvním odstavci) či méně vytríbených či zcela neobratných formulací. V empirické části autorka prokázala schopnost pracovat s daty a vyvodit z nich závěry, stejně jako dostatečnou míru samostatnosti a vysoké osobní zaujetí při zpracování zvoleného tématu. Za největší přínos pokládám vypracování zmíněných dotazníků zohledňujících různé aspekty zkoumaného jevu. Výzkumný vzorek považuji za celkem dostatečný, i když málo pestrý (viz složení bilingvních rodin). Větší vzorek s více daty by nepochybně poskytl věrohodnější materiálovou základnu.

Předložená bakalářská práce i přes výše uvedené výtky splňuje všechny nároky na bakalářské práce kladené, navrhuji ji tedy k obhajobě a hodnotím známkou **dobře** až **velmi dobře** podle průběhu obhajoby.

